

مکانیابی پارکینگ های عمومی با مدل AHP در محیط GIS

(مطالعه موردی: منطقه 1 شهرداری اصفهان)

مظاهر احمدی باصری^{1*}، رضا مختاری ملک آبادی²، مهدی مومنی نجف آبادی³، جعفر گنجعلی⁴

1- کارشناس ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، baseri1364@yahoo.com

2- استادیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه پیام نور اصفهان، mokhtaryus@yahoo.com

3- دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد، momeni100@yahoo.com

4- استادیار جغرافیای طبیعی، دانشگاه پیام نور شاهین شهر، Ganjali_j87@yahoo.com

چکیده

امروزه معضل محل توقف و پارک وسایل نقلیه بخصوص در مناطق مرکزی شهرها از مهمترین مشکلات کلانشهرها و شهرهای بزرگ کشور می باشد. تمرکز فعالیتهای تجاری، مراکز عمده اقتصادی، بانکها، موسسات بیمه، مراکز فرهنگی تفریحی، بهداشتی- درمانی و... در مراکز شهرها این مناطق را به محل اصلی رفت و آمد و تولید سفرهای شهری مبدل نموده است. البته معضل فضای پارک فقط خاص مناطق مرکزی شهرها نیست و سایر مناطق شهری نیز کم و بیش با این معضل مواجه هستند.

شهر اصفهان نیز به عنوان یکی از کلانشهرهای ایران با مشکل پارکینگ در اکثر مناطق چهارده گانه خود روبرو است، اما این مشکل در منطقه 1، بحرانی تر و اهمیت کاربری پارکینگ در این منطقه بدلیل تمرکز شدید جمعیت و کاربری ها، وجود آثار تاریخی فراوان، مراکز متعدد فرهنگی- تفریحی، تجاری، پزشکی و درمانی، بازارهای عمده، بازارچه ها و سراها در محورهای عمده ترافیکی شهر مانند خیابانهای چهارباغ، طالقانی و محور طبیعی جنوبی این منطقه یعنی رودخانه زاینده رود دو چندان می باشد. یکی از دلایل اصلی معضل پارکینگ در سطح این منطقه مکانیابی ناصحیح و توزیع نامتعادل پارکینگ های عمومی می باشد. این مهم موجب شده تا بخش زیادی از وقت شهروندان و مسافرین در هنگام دسترسی به خدمات، تلف شده و در نتیجه آرامش روحی و روانی آنها مختل شود.

در این راستا مقاله حاضر با دیدگاه جغرافیایی و با استفاده از مطالعه میدانی و روشهای آماری، از طریق بکارگیری مدل تحلیل سلسله مراتبی در محیط GIS که قابلیت ترکیب و همپوشانی معیارهای متعدد دخیل در امر مکانیابی را دارند، به مکانیابی پارکینگ در بحرانی ترین منطقه شهر اصفهان یعنی منطقه یک می پردازد. نتایج حاصل از این مطالعه بیانگر توزیع نامتعادل کاربری های جاذب سفر و پارکینگ های عمومی در سطح منطقه می باشد و نقشه نهایی مدل مکانیابی، پهنه های مناسب جهت ساخت پارکینگ های عمومی را نشان می دهد.

واژه های کلیدی: مکانیابی، پارکینگ های عمومی، منطقه 1 شهر اصفهان، AHP، GIS.

1- مقدمه